

Hotti

1.2.2011

Kuntasektorin eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmien työvoimatilanne lokakuussa 2010

Kunnallisessa työmarkkinalaitoksessa on valmistunut selvitys eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmien työvoimatilanteesta lokakuussa 2010. Tiedustelu ei koskenut lääkäreitä eikä hammaslääkäreitä. Selvityksen kohteena olevat ammattiryhmät valittiin yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Tiedustelu lähetettiin kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin ja se kattaa noin 80 % koko kunta-alan ko. ammattiryhmissä työskentelevästä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä. Vastaava selvitys on tehty aiemmin huhtikuun 2004, lokakuun 2005 ja huhtikuun 2008 työvoimatilanteesta.

Tiedustelussa selvitettiin kokonaan hoitamatta olevien virkojen ja työsuhteisten tehtävien lukumäärä 6.10.2010. Hoitamatta olevista vakansseista selvitettiin erikseen ne, joihin ei oltu saatu pätevää henkilöä sekä ne, joihin ei ollut tarvetta palkata ketään. Lisäksi selvitettiin vuokratyövoimalla hoidettujen vakanssien lukumäärä 6.10.2010.

Työvoimavaje on tässä selvityksessä laskettu vähentämällä kokonaan hoitamatta olevista vakansseista ne vakanssit, joihin ei ole ollut tarvetta palkata ketään. Työvoimavaje-prosentti on saatu laskemalla kuinka monta prosenttia vaje on työssä olevan henkilöstön ja vajeen yhteismäärästä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstömäärä kasvaa edelleen

1990-luvun alun lamavuosien jälkeen kunnallisen henkilöstön lukumäärä on kasvanut vuoden 2009 loppuun mennessä 44 000 henkilöllä. Valtaosa kasvusta on ollut terveydenhuollossa ja sosiaalitoimessa. Terveydenhuollossa henkilöstömäärä kasvoi 21 000 henkilöllä ja sosiaalitoimessa 16 000 henkilöllä.

Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilaston mukaan lokakuussa 2009 kunta-alalla työskenteli 433 000 palkansaajaa. Tämän lisäksi palkattomalla virkavapaalla, työlomalla tms. oli 30 000 henkilöä. Lokakuussa 2009 terveydenhuollossa työskenteli 134 000 henkilöä ja sosiaalitoimessa 114 000 henkilöä. Yhteensä näillä kahdella hallinnonalalla työskenteli lähes 60 % koko kunnallisesta henkilöstöstä.

Työvoimavaje vajaa neljä prosenttia

Tiedusteluun vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä oli 4 610 kokonaan hoitamatta olevaa sosiaali- ja terveydenhuollon vakanssia tiedustelun poikkileikkauspäivänä 6.10.2010. Kun näistä vähennetään ne 462 vakanssia, joihin ei ollut tarvetta palkata ketään, saadaan työvoimavajeeksi 4 148 vakanssia. Tämä on 3,6 % vastanneitten kuntien ja kuntayhtymien ko. ammattiryhmissä työskentelevän henkilöstön ja vajeen yhteismäärästä.

Reilu viidennes (22 %) vakansseista oli hoitamatta siitä syystä, että niitä hoitamaan ei oltu saatu pätevää henkilöä. Tilanne vaihtelee ammattiryhmittäin. Esimerkiksi sosiaalityöntekijöiden ja erityissosiaalityöntekijöiden vakansseista jopa kaksi kolmasosaa (64 %)

Hotti

1.2.2011

oli kokonaan hoitamatta, koska pätevää henkilöä ei ollut saatavissa. Tiedustelun lisäksymyksen mukaan sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivista 13 % eivät täytä kelpoisuusvaatimusta. Tilannetta selittää omalta osaltaan sosiaalityöntekijöitä koskevat tiukat kelpoisuussäännökset ja sosiaalityön koulutustarjonnan riittämättömyys.

Vuokratyövoimalla hoidettuja vakansseja ilmoitettiin olevan 371.

Työvoimavaje vähentynyt 1,4 prosenttiyksikköä

Huhtikuun 2004 tiedustelun mukaan työvoimavaje vastaavissa ammattiryhmissä oli 2,1 % ja lokakuussa 2005 vaje oli 2,7 %. Huhtikuuhun 2008 mennessä työvoimavaje oli kohonnut viiteen prosenttiin.

Tiedustelun mukaan viimeisten parin vuoden aikana työvoimavaje on vähentynyt selvästi. Lokakuuhun 2010 mennessä työvoimavaje oli laskenut 3,6 prosenttiin. Työvoimavaje on helpottunut suurimmassa osassa tiedustelluista sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmistä. Suhteellisesti eniten tilanne oli helpottunut erityislastentarhanopettajien kohdalla, joiden vaje oli huhtikuussa 2008 17,9 %, mutta lokakuussa 2010 enää 2,8 %. Sosiaalityöntekijöillä/erityissosiaalityöntekijöillä (vaje 6,5 %) sekä sosiaaliohjaajilla (vaje 4 %) vaje oli vähentynyt 5,3 prosenttiyksiköllä.

Työvoimavaje oli jonkin verran lisääntynyt koulukuraattoreiden, hammashuoltajien/ suuhygienistien, terveydenhoitajien, hammashoitajien, henkilökohtaisten avustajien ja kätilöiden ammattiryhmissä. Näissä ryhmissä suurin työvoimavajeprocentti oli koulukuraattoreilla (6,4 %) ja pienin kätilöillä (1,1 %).

Työvoimavajetta edelleen suhteellisesti enemmän sosiaalihuollossa kuin terveydenhuollossa

Suhteellisesti eniten työvoimavajetta oli sosiaalityöntekijöiden / erityissosiaalityöntekijöiden (vaje 6,5 %), koulukuraattorien (vaje 6,4 %), puheterapeuttien (vaje 6,2 %) sekä psykologien (vaje 5,7 %) ammattiryhmissä. Koulukuraattoreita lukuun ottamatta vaje oli kuitenkin vähentynyt näissäkin ryhmissä.

Lukumääräisesti eniten työvoimavajetta oli sosiaalipalveluissa työskentelevien lähihoitajien/lastenhoitajien/kodinhoitajien/kehitysvammasoitajien tms. ammattiryhmässä (1 136 henkilöä, vaje 4,1 %) sekä sairaanhoitajien/erikoissairaanhoitajien ammattiryhmässä (997 henkilöä, vaje 3,2 %).

Työvoimavajeesta kaksi kolmasosaa oli kaupungeissa ja muissa kunnissa ja kolmasosa kuntayhtymissä. Entisen läänijaon mukaisesti tarkasteltuna työvoimavajeesta 61 % oli Etelä-Suomen läänissä, 18 % Länsi-Suomen läänissä, 5 % Itä-Suomen läänissä, 15 % Oulun läänissä ja 1 % Lapin läänissä. Lääneittäin tarkasteluna vajeprocentti oli pahin Oulun läänissä (6,6 %).

Liite

Yhteenvedotaulukot kuntasektorin työvoimatilannetta 2010 koskevasta tiedustelusta